

Ideën ***

Foto Sofie Knijff

150 jaar na dato zijn Multatuli's hersenspingsels nog goed te verteren: sprankelend, geestig en actueel.

Zodra de drie lezers toekomen aan Woutertje Pieterse, ontspringt alsnog het vuur.

VINCENT KOUTERS

Multatuli had zo zijn eigen ideeën over de mensheid, politiek, godsdienst, Indië en de Nederlandse spelling. Zo schreef hij consequent ideeën in plaats van ideeën, overtuigd als de naar eigen zeggen 'geniale' schrijver was van zijn gelijk. *Ideën* is de titel van een zevendelige bundeling (1862-1877) van zijn aforismen, commentaren, de roman *De geschiedenis van Woutertje Pieterse* en nog een toneelstuk. Nu brengen de theatergroepen 't Barre Land en Maatschappij Discordia dit, haast vergeten, literaire levenswerk naar het theater. Wat blijkt? 150 jaar na dato zijn Multatuli's hersenspingsels nog goed te verteren: sprankelend, geestig en opvallend actueel, zeker waar het zijn felle kritiek op de dubbelhartige houding van de Nederlandse staat betreft.

Op het toneel in Theater Frascati staan Margijn Bosch, Czeslaw de Wijs en Jorn Heijdenrijk ieder achter hun krakkemikkige tafeltje

met daarop het script: de integrale tekst van *Ideën I*. Ze bladeren, kiezen hun favorieten uit de ruim 300 door Multatuli genummerde ideeën en lezen die voor. Als er een voetnoot is, wordt er op een belletje geslagen en leest De Wijs de voetnoot voor. Theatraler dan dat belletje wordt het lange tijd niet, waardoor de voorstelling gaat lijden onder een voorspelbaar en te gezapig ritme. Maar dan, zodra de drie lezers toekomen aan de hoofdstukken over Woutertje Pieterse, zetten ze een tandje bij en ontspringt alsnog het vuur dat de jonge Wouter en de oude Multatuli zo kenmerkt. Literair toneel dus. Voor de liefhebber. En als je dat nog niet was, dan ben je het wel als je weer buitenstaat.

Maar, om Multatuli's eerste idee uit de eerste bundel te citeren: 'Misschien is niets geheel waar, en zelfs dat niet.'

Van Multatuli door 't Barre Land en Maatschappij Discordia. 19/3, Theater Frascati, Amsterdam. Daar t/m 26/3; daarna in Rotterdam en Haarlem.